

DOMSTOLENS DOM (Femte Afdeling)

11. januar 2001 *

I sag C-226/99,

angående en anmodning, som Tribunale civile e penale di Genova (Italien) i medfør af artikel 234 EF har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag,

Siples Srl i likvidation

mod

Ministero delle Finanze,

Servizio della Riscossione dei Tributi — Concessione Provincia di Genova — San Paolo Riscossioni Genova SpA,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af artikel 244 i Rådets forordning (EØF) nr. 2913/92 af 12. oktober 1992 om indførelse af en EF-toldkodeks (EFT L 302, s. 1),

* Processprog: italiensk.

har

DOMSTOLEN (Femte Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, A. La Pergola, og dommerne M. Wathelet, D.A.O. Edward, P. Jann (refererende dommer) og L. Sevón,

generaladvokat: D. Ruiz-Jarabo Colomer
justitssekretær: ekspeditionssekretær H.A. Rühl,

efter at der er indgivet skriftlige indlæg af:

- Siples Srl i likvidation ved avvocato P. Massa
- den italienske regering ved U. Leanza, som befuldmægtiget, bistået af avvocato dello Stato I.M. Braguglia
- den svenske regering ved I. Simfors, som befuldmægtiget
- Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved A. Aresu og R. Tricot, som befuldmægtigede,

på grundlag af retsmøderapporten,

efter at der i retsmødet den 22. juni 2000 er afgivet mundtlige indlæg af den italienske regering ved avvocato dello Stato G. De Bellis, og af Kommissionen ved P. Stancanelli, som befuldmægtiget,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 26. september 2000,

afsagt følgende

Dom

- 1 Ved kendelse af 25. maj 1999, indgået til Domstolen den 11. juni 1999, har Tribunale civile e penale di Genova i medfør af artikel 234 EF forelagt et præjudicielt spørgsmål vedrørende fortolkningen af artikel 244 i Rådets forordning (EØF) nr. 2913/92 af 12. oktober 1992 om indførelse af en EF-toldkodeks (EFT L 302, s. 1, herefter »toldkodeksen«).
- 2 Spørgsmålet er blevet rejst under en tvist mellem på den ene side Siples Srl i likvidation (herefter »Siples«) og Ministero delle Finanze (Finansministeriet) og Servizio della Riscossione dei Tributi — Concessione Provincia di Genova — San Paolo Riscossioni Genova SpA (det organ, som har fået overdraget at inddrive

skatter i provinsen Genova) på den anden side vedrørende inddrivelsen af den merværdiafgift (herefter »moms«), som er opkrævet i forbindelse med import.

3 Afsnit VIII i toldkodeksen, »Klageadgang« består af artikel 243, 244 og 245.

4 Det bestemmes i toldkodeksens artikel 243:

»1. Enhver person kan indgive klage mod afgørelser, der træffes af toldmyndighederne om anvendelse af toldforskrifterne, og som berører den pågældende umiddelbart og individuelt.

Klage kan endvidere indgives af enhver person, der har anmodet toldmyndighederne om en afgørelse vedrørende anvendelsen af toldforskrifterne, og som ikke har opnået, at nævnte myndigheder har truffet afgørelse inden for den i artikel 6, stk. 2, omhandlede frist.

Klagen skal indgives i den medlemsstat, hvor afgørelsen er truffet, eller hvor der er anmodet om en sådan afgørelse.

2. Klagen kan

- a) i første instans indgives til den af medlemsstaterne hertil udpegede toldmyndighed

- b) i anden instans indgives til en uafhængig instans, der kan være en domstol eller et tilsvarende specialiseret organ, i overensstemmelse med de gældende bestemmelser i medlemsstaterne.«

5 I toldkodeksens artikel 244 fastsættes det:

»Indgivelse af en klage har ikke opsættende virkning for gennemførelsen af den anfægtede afgørelse.

Toldmyndighederne kan imidlertid udsætte gennemførelsen af afgørelsen helt eller delvis, hvis den har begrundet formodning om, at den anfægtede afgørelse ikke er i overensstemmelse med toldforskrifterne, eller hvis der må frygtes uoprettelig skade for den pågældende.

Hvis den anfægtede afgørelse bevirker, at der skal betales import- eller eksportafgifter, er udsættelse af gennemførelsen af afgørelsen betinget af, at der foreligger eller stilles en sikkerhed. Det kan dog undlades at kræve sikkerhedsstillelse i tilfælde, hvor et sådant krav på grund af debtors situation ville kunne give anledning til alvorlige vanskeligheder af økonomisk eller social karakter.«

6 Toldkodeksens artikel 245 har følgende ordlyd:

»De nærmere bestemmelser om klageadgangen fastsættes af medlemsstaterne.«

7 Artikel 70 i dekret nr. 633 af 26. oktober 1972, udstedt af republikkens præsident, vedrører indførelsen af bestemmelserne om moms (GURI nr. 292 af 11.11.1972, supplemento ordinario nr. 1, herefter »1972-dekretet«), er sålydende:

»Afgiften ved indførsel opgøres, afregnes og indbetales for hver enkelt transaktion. Med hensyn til tvister og sanktioner finder toldlovgivningens bestemmelser om afgifter, som er opkrævet ved grænsen, tilsvarende anvendelse.«

- 8 Tvangsinddrivelsen af statens afgifter og øvrige indtægter er reguleret ved dekret nr. 43 af 28. januar 1988, udstedt af republikkens præsident (GURI nr. 49 af 29.2.1988, supplemento ordinario nr. 2). I overensstemmelse med de bestemmelser, der heri henvises til, er Direttore regionale delle entrate det kompetente organ til at træffe afgørelse om udsættelse af tvangsinddrivelsen af skatter og afgifter. For så vidt angår inddrivelsen af told er denne kompetence derimod tillagt Direttore compartimentale delle dogane i medfør af artikel 27 i lovdekret nr. 105 af 26. april 1990 (GURI nr. 106 af 9.5.1990, supplemento ordinario) og artikel 32 i dekret nr. 287 af 27. maj 1992, udstedt af republikkens præsident (GURI nr. 116 af 20.5.1992, supplemento ordinario).
- 9 Gældende national ret på tidspunktet for sagens faktiske omstændigheder tillagde ikke de almindelige domstole kompetence til at udsætte gennemførelsen af en afgørelse om inddrivelse.

Twisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

- 10 Den 10. november 1997 meddelte organet for inddrivelse af afgifter i provinsen Genova Siples et påkrav om betaling af 2 372 083 870 ITL med renter i toldafgift og importmoms vedrørende den indførsel af svampe fra Korea, som havde fundet sted i 1993.
- 11 Siples anlagde herefter sag ved Tribunale civile e penale di Genova med påstand om, at påkravet annulleres. Ved særskilt stævning anmodede selskabet samme ret om at bestemme, at gennemførelsen af påkravet skulle udsættes, indtil der var truffet afgørelse i sagen.

- 12 I sidstnævnte sag har Tribunale civile e penale di Genova fundet, at en fortolkning af toldkodeksens artikel 244 er nødvendig for at kunne afgøre sagen. Den har i denne forbindelse gjort opmærksom på, at de relevante bestemmelser, i henhold til 1972-dekretets artikel 70, er toldlovgivningens bestemmelser om tvister og sanktioner vedrørende afgifter, som opkræves ved grænsen.
- 13 Den forelæggende ret har henvist til, at Domstolen i dom af 17. juli 1997 (sag C-130/95, Giloy, Sml. I, s. 4291) har fortolket toldkodeksens artikel 244 således, at de betingelser, som skal opfyldes for at opnå en udsættelse af gennemførelsen af den anfægtede afgørelse — det vil ifølge Tribunale civile e penale di Genova sige, at der foreligger en begrundet formodning for, at den pågældende afgørelse er i overensstemmelse med fællesskabslovgivningen, og den berørte part frygtes at lide et uopretteligt tab — er alternativer. I den foreliggende sag må det imidlertid frygtes, at sagsøgeren vil lide et uopretteligt tab.
- 14 Eftersom det forekommer ulogisk, at en klage, som indgives til toldmyndigheden, ikke giver sagsøgeren mulighed for at anmode om, at der træffes foreløbige forholdsregler, mens toldmyndigheden derimod har denne mulighed, har Tribunale civile e penale di Genova besluttet at udsætte sagen og har forelagt Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Er kompetencen til at udsætte gennemførelsen af den anfægtede afgørelse, jf. EF-toldkodeksens artikel 244, alene tildelt toldmyndigheden eller tillige den domstol, for hvilken en sag er rejst?«

Det præjudicielle spørgsmål

- 15 Indledningsvis skal den italienske regerings argumentation, hvorefter Domstolen ikke har kompetence til at udtale sig om spørgsmålet, idet tvisten i hovedsagen falder uden for fællesskabsretten, afvises. Det fremgår af forelæggelseskendelsen, at meddelelsen af det omtvistede påkrav til dels vedrører toldafgifter, således at toldkodeksen finder direkte anvendelse i hovedsagen.
- 16 Med hensyn til besvarelsen af det præjudicielle spørgsmål fremgår det af den klare ordlyd af toldkodeksens artikel 244, at bestemmelsen alene tildeler toldmyndighederne kompetence til at udsætte gennemførelsen af den anfægtede afgørelse.
- 17 Bestemmelsen kan imidlertid ikke begrænse retten til en effektiv domstolsprøvelse. Nødvendigheden af domstolsprøvelse af enhver afgørelse truffet af en national myndighed er et almindeligt fællesskabsretligt princip, der udspringer af medlemsstaternes fælles forfatningstraditioner og er hjemlet i artikel 6 og 13 i den europæiske konvention om beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder (dom af 15.10.1987, sag 222/86, Heylens m.fl., Sml. s. 4097, præmis 14, og af 3.12.1992, sag C-97/91, Oleificio Borelli mod Kommissionen, Sml. I, s. 6313, præmis 14).
- 18 Det er således i medfør af det i traktatens artikel 5 (nu artikel 10 EF) angivne princip om samarbejde med de nationale domstole, der under prøvelsen skal sikre

borgerne den retsbeskyttelse, som følger af fællesskabsrettens direkte virkning (dom af 19.6.1990, sag C-213/89, Factortame, Sml. I, s. 2433, præmis 19).

- 19 Hvad særlig angår muligheden for at bestemme, at en afgørelse fra toldmyndighederne skal udsættes, bemærkes, at en domstol, der har fået forelagt en tvist, som skal afgøres efter fællesskabsretten, skal kunne træffe foreløbige forholdsregler med henblik på at sikre den fulde virkning af den retsafgørelse, der skal træffes om eksistensen af de rettigheder, der gøres krav på efter fællesskabsretten (Factortame-dommen, præmis 21).
- 20 Det præjudicielle spørgsmål skal derfor besvares med, at toldkodeksens artikel 244 skal fortolkes således, at bestemmelsen tildeler toldmyndighederne en enekompetence til at udsætte gennemførelsen af en anfægtet afgørelse. Imidlertid indskrænker bestemmelsen ikke retten for den domstol, der har fået forelagt en tvist i medfør af toldkodeksens artikel 243, til at træffe afgørelse om en sådan udsættelse for at opfylde dens forpligtelse til at sikre fællesskabsrettens fulde virkning.

Sagens omkostninger

- 21 De udgifter, der er afholdt af den italienske og den svenske regering samt af Kommissionen, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke erstattes. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (Femte Afdeling)

vedrørende det spørgsmål, der er forelagt af Tribunale civile e penale di Genova ved kendelse af 25. maj 1999, for ret:

Artikel 244 i Rådets forordning (EØF) nr. 2913/92 af 12. oktober 1992 om indførelse af en EF-toldkodeks skal fortolkes således, at bestemmelsen kun tildeler toldmyndighederne kompetence til at udsætte gennemførelsen af en anfægtet afgørelse. Imidlertid indskrænker bestemmelsen ikke kompetencen for den domstol, der har fået forelagt en tvist i medfør af toldkodeksens artikel 243, til at træffe afgørelse om en sådan udsættelse for at opfylde dens forpligtelse til at sikre fællesskabsrettens fulde virkning.

La Pergola

Wathelet

Edward

Jann

Sevón

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 11. januar 2001.

R. Grass

A. La Pergola

Justitssekretær

Formand for Femte Afdeling